Algemene beschouwingen Kadernota 2023 / Jaarrekening 2022

Dank u wel voorzitter,

Allereerst het belangrijkste nieuws voor Nederweert dit weekend. Sint Antonius heeft de UM gewonnen. Langs deze weg feliciteren wij nogmaals de schutterij met dit fantastische resultaat. Prachtig om te zien hoe snel het plein en langs de straten volliep om de schutterij in te halen. Wij steunen de motie om formatie vrij te maken om volgend jaar een fantastisch feest te organiseren en weten dat de hulp van de gemeente daarbij onontbeerlijk is.

De jaarrekening is positief, de kadernota laat een prima meerjarenpositie zien en de Berap ziet er goed uit. En toch, en toch en toch.

De gemeente is geen bank , is geen commercieel bedrijf. Het is de gemeentelijke overheid van Nederweert die moet zorgen voor zijn inwoners. Dat laatste doen wij met elkaar niet goed genoeg. Wij houden in de komende jaren van 2024 t/m 2027 zo'n 20 miljoen over afgezien van de besluitvorming tijdens deze vergadering waar er 2 miljoen aan extra formatie van af gaat. Dan blijft er nog 18 miljoen over. Dat is te veel geld.

Waar gaat het niet goed? Waar kan het beter? Allereerst moet de gemeente actiever worden in het grondbeleid. Wij moeten grond verkrijgen voor woningbouw, als ruilgrond voor agrariërs en voor natuur. Daar hebben wij de mogelijkheden voor en dat toont een actieve gemeente en een actief college. Hiervoor dienen wij een motie in. Huizen maar ook grond vinden we belangrijk daar moeten we actief op inzetten.

In de kadernota is een groot gedeelte opgenomen over positieve gezondheid. Dat is op zich prima ontwikkeling maar bij positieve gezondheid wordt wel alles opgenomen. Het begin van gezondheid is schone of schonere lucht. Dat is niet het geval. De lucht is ongezond en niet op orde. De kwaliteit van de lucht in Nederweert is ondermaats. Dat moet en kan beter. Daar moet op gestuurd worden. Het kan niet zo zijn dat we met een gerust hart kunnen gaan slapen volgens Nederweert 24 als het penetrant stinkt. Als de lucht te ongezond is om in te ademen omdat er met middelen wordt gespoten die gewassen dan wel beschermen maar inwoners en het milieu juist ziek maken. Dat moet beter en anders.

Bij positieve gezondheid wordt ook nagedacht over sport maar wat de ontwikkeling van de Bengele is, hoe het zit met het omkeren van de sporthal en hoe er naar oplossingen wordt gezocht voor padelbanen daar zien wij niets van terug

Bij positieve gezondheid gaat het ook over onze inwoners die het moeilijk hebben of over kansenongelijkheid. Wij zien daar niets over terug behalve de inzet van de middelen voor het vervangen van witgoed. Voor deze mensen dient extra geld beschikbaar te komen zowel voor het verlagen van de gemeentelijke lasten voor deze inwoners als geld voor bijvoorbeeld oplossingen als het gaat over energie armoede. Wij wachten met smart de invulling van het energiefonds af. Wij komen vandaag daarom niet met moties of amendementen op dit onderdeel omdat we dat bij de begroting doen.

De energietransitie is belangrijk voor ons allemaal. Het wordt steeds duidelijker dat het moet. Oorlog, tekorten, maar nog veel belangrijker het vinden van oplossingen om nieuwe energie te vinden. Hoe moeten we dat doen, hoe moeten we dat als gemeente doen? Als individuele gemeente kan dat niet, dat kan alleen als het samen kan met andere gemeenten, met de regio gezocht wordt naar oplossingen.

Nederweert heeft als gemeente grote kansen als wij naar ons buitengebied kijken en recreatie mede als oplossing zien. Een groene gemeente is de oplossing, daar moeten we naar streven, op allerlei manieren. Hittestress voorkomen, groen in Nieuw Bouwplannen, groen in het centrum van onze kernen. Natuur in de plannen van de gemeente, in het plan van het Nationaal Park. Dat is belangrijk zowel voor recreatie als voor natuur in onze gemeente. Wij zijn voorstander van het met elkaar bedenken van oplossingen voor recreatieve doelen. De visie op beleving komt de komende jaren tot uitvoering. Belangrijk om dit plan te actualiseren en te kijken naar uitvoerbaarheid. Doe dit samen met omwoners en andere partijen die ervaring hebben met recreatie en beleving. Als voorbeeld: het pontje over de Noordervaart léék een goed plan, maar is niet veilig vanwege de oversteek van de Venloseweg. Verbinding van de natuurgebieden is absoluut van grote waarde, maar doe dit dan wel duurzaam en veilig.

Tot slot maar niet minder belangrijk, een grote zorg voor ons, het tekort aan mensen. In de huidige arbeidsmarkt is Nederweert een kleine speler. Die markt is overbelast, gespannen en mensen zoeken daarin hun oplossing. De landelijke overheid delegeert steeds meer taken naar de lokale overheid. Personeel moet steeds meer weten om bij te blijven en Nederweert kent minder specialisatie omdat mensen meer moeten doen.
De gemeente wil extra mensen. Hoe los je dat de komende jaren op? Wij zijn voorstander om samen met de gemeenten om ons heen te zoeken naar oplossingen om te kunnen bevorderen dat versneld resultaten gehaald worden. Daarnaast is het van groot belang dat er prioriteiten gesteld worden. Wij willen het college vragen om die keuzes te maken en daarover de Raad te informeren.

Is het goed genoeg? Nee, het moet beter. Een grote spaarpot hebben, de rijkste gemeente van Nederland zijn, is niet onze doelstelling. De belangen van alle inwoners is onze doelstelling.